

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

April 2024 | LT

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

REDAKCIJOS SKILTIS

Redakcijos skiltis

Mūsų balsas - svarbus!

Gerbiami skaitytojai,

Mūsų demokratija susiduria su išbandymais dėl keleto veiksnių, kurie daro poveikį Europai nuo agresyvaus Rusijos karo prieš Ukrainą pradžios ir turi didelių socialinių politinių ir finansinių pasekmių kiekvienai valstybei narei ir pačiai Sąjungai. Vis dėlto visada tikėjau, kad sunkmečiu Europos piliečiai išliks vieningi, pasiryžę tiesti kelią į priekį ir kurti tokią Europą, kokios jie nori savo atečiai ir ateinančioms kartoms, ir ateis balsuoti renkant naujus Europos lyderius.

Kadangi būsimi Europos Parlamento rinkimai turės didelės įtakos ES raidai ateinančius penkerius metus, EESRK suvienijo jėgas su Europos Parlamentu pasirašydamas susitarimo memorandumą dėl bendradarbiavimo rengiantis Europos Parlamento rinkimams, kurie planuojami 2024 m. birželio 6–9 d.

Patirtis rodo, kad rinkėjų aktyvumas Europos Parlamento rinkimuose yra mažesnis nei nacionaliniuose rinkimuose. Todėl EESRK labai aktyviai didins informuotumą apie artėjančius Europos Parlamento rinkimus. Sutelkdami 90 mln. žmonių – darbdavių, darbuotojų ir kitų pilietinės visuomenės organizacijų – tinklą, galime padėti padidinti rinkėjų aktyvumą.

Jau įgyvendinta keletas priemonių, pavyzdžiui, 2024 m. kovo 4–7 d. surengta Pilietinės visuomenės savaitė, kurioje dalyvavo daugiau kaip 800 pilietinės visuomenės organizacijų ir jaunimo grupių atstovų, kad aptartų būsimus rinkimus ir ES ateitį.

Kovo mėn. plenarinėje sesijoje priimtoje [Rezoliucijoje](#), EESRK paragino piliečius dalyvauti rinkimuose ir balsuoti. Sukurtas specialus [tinklapis](#), kurio šūkis #Balsuok ir kuriame bus informuojama apie EESRK narių ir darbuotojų veiklą, renginius ir iniciatyvas. Svarbų vaidmenį atliks narių informavimo veikla vietos lygmeniu!

Gegužės 4 d. visos ES institucijos atvers savo duris siekdamos atkreipti dėmesį į demokratinį dalyvavimą rinkimuose ir paminėti Šumano deklaracijos metines. Tuo tarpu gegužės 26 d. mūsų nenuilstanti komanda „Run For Europe“ dalyvaus Briuselio 20 km bėgimo renginyje, skirtame kampanijai „Balsuok“. Neturėtume pamiršti, kad kuo daugiau žmonių balsuos, tuo stipresnė bus demokratija. Kuo daugiau žmonių balsuos, tuo teisėtesni bus priimami sprendimai. Šį kartą

piliečiai, ypač jaunimas, turi dalyvauti rinkimuose ir balsuoti. Taip jie gali daryti įtaką ir suteikti Europai „veidą“, kuriuo jie didžiuosis.

Pilietinė visuomenė, atsižvelgdama į bendrus Europos piliečių interesus, gali atlikti pagrindinį vaidmenį šioje kampanijoje, ypač didinant informuotumą apie rinkimų svarbą ir skatinant žmones balsuoti.

Dirbkime kartu, kreipkimės į piliečius ir pilietinės visuomenės organizacijas, visais lygmenimis – Europos, nacionaliniu, regionų – palaikykime su jais tikrą dialogą, išklauskime jų nuomonę ir išsakykime ją mūsų politiniams lyderiams, ko iš naujų Europos Parlamento narių ir naujos sudėties Komisijos per ateinančius penkerius metus tikisi milijonų piliečių organizacijos, kurioms mes atstovaujame.

Mūsų balsas – svarbus! **#Balsuok**

Pagarbiai,

Už komunikaciją atsakingas EESRK pirmininko pavaduotojas Laurențiu Plosceanu

ŠEŠIS MĖNESIAI

2024 m. gegužės 4 d.

Švenkite Europos dieną ir sužinokite apie EESRK: Atvirų durų diena gegužės 4 d.

2024 m. gegužės 30–31 d.

EESRK plenarinė sesija

2024 m. birželio 6–9 d.

2024 m. Europos Parlamento rinkimai

TIESIAI PRIE REIKALO!

Šiame numeryje suteikiame žodį EESRK nariui ir nuomonės „[Demokratijos apsauga nuo dezinformacijos](#)“ pranešėjui **Carlos Trindade**. Europos Parlamento rinkimų išvakarėse jis rašo apie žalą, kurią dezinformacija gali padaryti demokratijai, ir apie tai, kaip su tuo kovoti, jei norime gyventi ten, kur klesti demokratija.

DEMOKRATIJOS APSAUGA NUO DEZINFORMACIJOS

Likus mažiau nei dviem mėnesiams iki kitų Europos Parlamento rinkimų, Europos politiniame gyvenime daugėja dezinformacijos, kuri gali turėti neigiamos įtakos rinkimų rezultatams.

Jau daugelį metų žalingi dezinformacijos padariniai kelia susirūpinimą plačiai visuomenei ir ypač politikams. Sėjamos abejones dėl demokratinės visuomenės ir mūsų kosmopolitinio gyvenimo būdo. Kraštutinės dešinėsios ir kitos ekstremistinės Europos jėgos ir autokratiniai režimai trečiosiose šalyse kuria aljansus, kad jie vykdytų Europos projektui kenkiančias dezinformacijos kampanijas ir savo tikslams naudoja socialinę žiniasklaidą ir algoritmus. Technologijos tampa pagrindine šių piktavališkų kampanijų priemone.

Norint apsaugoti demokratiją ir įveikti dezinformaciją, reikalinga daugiaveiksnė strategija, o esamos technologijos gali padėti mums sėkmingai spręsti šias problemas. Būtina imtis koordinuotų ir veiksmingų priemonių trijuose skaitmeninės kovos frontuose: dezinformacijos, hibridinių grėsmių ir kibernetinio saugumo, kuriant sinergiją, stiprinant saugumą ir laikantis teisinės valstybės principų.

Labai svarbu reglamentuoti algoritmų kūrimą ir veikimą, kad piliečiai galėtų nuspręsti ar sutikti su algoritmų funkcijomis, ar jas atmesti, taip pat ne mažiau svarbu užtikrinti teisingą pusiausvyrą tarp pagrindinių asmenų teisių ir įmonių intelektualinės nuosavybės teisių. Kita vertus, nepriimtina, kad technologijų bendrovės pelnytųsi iš manipuliacijų ir neapykantą kurstančių kalbų. Privatūs interesai negali būti viršesni už viešuosius.

Skleidžiant nacionalinę, regioninę ir vietos informaciją valstybėse narėse, vieši, pliuralistiniai ir nepriklausomi informacijos šaltiniai visomis ES kalbomis turi teikti neginčijamus faktus.

Darbotvarkėje numatyta sukurti viešą Europos naujienų kanalą, prieinamą įvairiose platformose, tvirtai įsipareigojant užtikrinti redaktorių nepriklausomumą, kad europiečiai galėtų gauti informacijos, kurios jiems reikia pagrįstiems sprendimams priimti. Žurnalistikos priskyrimas Europos viešajai vertybei, kaip siūlo UNESCO, ir žurnalistų gynybos priemonių stiprinimas – būtini žingsniai.

Kalbant apie raštingumą ir plačiosios visuomenės įgalėjimą, reikėtų sekti puikiu Suomijos pavyzdžiu, kaip skatinti piliečių kūrybinį mąstymą. Šiam tikslui reikia visoms amžiaus grupėms ir mažumoms tinkančių įrankių žiniasklaidos priemonių naudojimo, kultūriniam ir demokratiniam raštingumui ugdyti visais švietimo lygmenimis.

Demokratija yra žmonių valdžia žmonėms ir geriausias būdas ją apsaugoti – išreikšti savo tvirtą norą gyventi demokratijoje!

Europos socialinis modelis, grindžiamas socialine ir regionine įtrauktimi ir sanglauda, lygybe ir solidarumu, yra geriausias (ir racionaliausias) būdas padėti žmonėms suprasti, kad jų bendra gerovė neatsiejama nuo demokratijos, todėl būtina kovoti su dezinformacija.

Demokratijai apsaugoti skubiai reikia išsamesnio požiūrio, visapusiškos strategijos ir geriau reglamentuoti daugelį šio reiškinio aspektų. Visi šie klausimai nagrinėjami nuomonėje TEN/830.

NETIK?TAS SVE?IAS

Šio leidinio netikėta viešnia – Europos Parlamento narė, Europos liaudies partijos frakcijos atstovė profesorė **Danuta Hübner**. Ji išvardijo visas priežastis, kodėl 2024 m. rinkimai bus kova už Europą ir kodėl politinėms partijoms tenka didelė atsakomybė skatinti savo potencialius rinkėjus eiti balsuoti. 2024 m. negalime leisti kitiems nuspręsti, kas mums atstovaus

Europos sprendimų priėmimo procese – šį kartą grėsmė yra pernelyg didelė.

DANUTA HÜBNER: KIEKVIENAS BALSAS SVARBUS!

Kas penkerius metus Europos piliečiai renka savo atstovus į Europos Parlamentą (EP), vienintelę tiesiogiai renkamą Europos Sąjungos instituciją. 2024 m. 720 naujai išrinktų parlamento narių pradės dešimtąją kadenciją. Per penkerių metų kadenciją jie atliks lemiamą vaidmenį formuojant Europą, jos institucijas ir politiką, stiprinant jos poziciją poliarizuotame pasaulyje ir įgyvendinant įsipareigojimą puoselėti bendras vertybes.

Visi rinkimai yra svarbūs, nes tai yra demokratijos pagrindas. Tačiau mes žinome, kad demokratija yra daug daugiau nei rinkimai. Kartais matome, kad demokratiškai išrinktos vyriausybės elgiasi demokratiškai, tačiau kartu pažeidžia teisinės valstybės principus. Net ir sąžiningi ir laisvi rinkimai nėra vienintelė demokratijos garantija ir jie nėra vienintelis

demokratijos veiksnys. Todėl rinkėjai turėtų aktyviai dalyvauti rinkimuose.

Per pastaruosius penkerius metus Europos Sąjungai kilo nemažai beveik egzistencinių iššūkių. Turėjome spręsti „Brexit’o“ ir jo padarinių problemas. Po to kilo COVID pandemija, prasidėjo brutali, nežmoniška Rusijos invazija į Ukrainą, su tuo susiję ekonominiai iššūkiai, įskaitant energetikos krizę ir aukštą infliacijos lygį. Su visais šiais netikėtais sutrikimais tvarkomės kartu siekdami pagrindinių dvejopos pertvarkos strateginių tikslų: perėjimo prie žaliosios ir skaitmeniniu požiūriu konkurencingos ekonomikos. Dėl kintančios geopolitinės aplinkos Sąjunga ir jos demokratiniai partneriai Rusijai pradėjo taikyti plataus užmojo sankcijas. Taip pat sumažinome priklausomybės nuo Kinijos riziką ir sukūrėme precedento neturintį tvirtą pagrindą mūsų santykiams su JAV. Sąjunga taip pat inicijavo pirmąją Europos gynybos pramonės programą, kuri bus įgyvendinta artimiausiais metais.

2024 m. rinkimai bus kova už Europą. Rinkimų kampanija turi atitikti piliečių lūkesčius ir turi būti įvertintas jų vaidmuo Europos sprendimų priėmimo procese. Neabejotina, kad tokie klausimai kaip migracija, klimato kaita ir parama Ukrainai, ginančiai savo tėvynę nuo Rusijos agresijos, svarbūs mums visiems, kuriems rūpi laisvė, demokratija ir taika. Išrinktieji atstovai turės dėti visas pastangas, kad veiksmingai atgaivintų plėtros politiką. Debatuose su kandidatais dėl jų misijos ateinantiems penkeriems metams jie turi suprasti, kad jei bus išrinkti, jiems teks atsižvelgti į tai, kad Europos Sąjunga yra susiskaldžiusio pasaulio, kuriame, viena vertus, yra demokratinės valstybės, kita vertus, autoritariniai režimai, dalis. 2024 m. rinkimai vyks visame pasaulyje, šalyse, kuriose iš viso gyvena 4 mlrd. gyventojų.

Mes, europiečiai, atidžiai stebėsime amerikiečių, einančių prie balsadėžių rinkti prezidento, sprendimus. Transatlantiniai santykiai bus svarbus klausimas mūsų diskusijose dėl Europos Parlamento rinkimų. Europos politikų ir politinių partijų pareiga – dėti visas pastangas bendraujant su piliečiais ir skatinant juos išreikšti savo nuomonę. Dėl geopolitinio neapibrėžtumo tai tampa kaip niekada svarbu. Politinės partijos, kurios iškelia savo kandidatus rinkimuose, dažnai turi skirtingas nuomones mūsų gyvenimui itin svarbiais klausimais. Galime išsakyti savo nuomonę ir daryti poveikį Europos, taigi ir mūsų ateičiai, tik tuo atveju, jei kaip piliečiai dalyvausime diskusijose su kandidatais ir eisime į rinkimus. Kartais jaučiame nusivylimą ir pasipiktinimą. Tačiau būtent todėl aktyvus mūsų dalyvavimas politiniame rinkimų dialoge yra toks svarbus.

2019 m. pirmą kartą rinkėjų aktyvumas Europos Parlamento rinkimuose šiek tiek viršijo 50 proc. Jaunų europiečių balsai padėjo padidinti dalyvavimo lygį. Viena vertus, gera žinia, kad pusė balsavimo teisę turinčių asmenų pasinaudojo savo balsavimo teise. Kita vertus, tai reiškia, kad pusė mūsų, balsavimo teisę turinčių Europos piliečių ja nepasinaudojo. 2024 m. negalime leisti kitiems nuspręsti, kas mums atstovaus Europos sprendimų priėmimo ir teisėkūros procese. Menkas dalyvavimas mažina išrinktų asmenų teisėtumą ir lemia silpnesnį Europos Parlamento vaidmenį. Politinėms partijoms tenka pagrindinė atsakomybė skatinti savo potencialius rinkėjus dalyvauti rinkimuose.

Dešimtmečiais europiečiai vyriausybes laiko savo atstovais ES. 2024 m. rinkimai suteikia galimybę parodyti tikrą EP, piliečių balsu kalbančios institucijos, galią. Kaip visada, bus pirmą kartą balsuojančiųjų. Penkiose valstybėse narėse balsuos šešiolikmečiai. Jaunimas pateiks įvairių lūkesčių politikams. Tai patyrėme Konferencijoje dėl Europos ateities, o dabar tai girdime ir po Konferencijos Europos Komisijos surengtuose piliečių forumuose. Politikai turėtų pasinaudoti artėjančiais Europos Parlamento rinkimais kaip galimybe ugdyti naują rinkėjų ir politikų kartą, skatinti skaidrų politinį švietimą ir prisidėti prie tapatybės ir pasitikėjimo stiprinimo.

EP komunikacijos strategijoje dėl 2024 m. ES rinkimų daugiausia dėmesio skiriama nebalsavusių ir pirmą kartą balsuojančių asmenų sutelkimui, padedant kitiems susijusiems asmenims, įskaitant žiniasklaidą, NVO, įmones ir asmenis, remti nešališką Europos piliečių ir organizacijų pilietinį dalyvavimą propaguojant balsavimo svarbą.

Jau pastebime užsienio šalių kišimąsi į Europos Parlamento rinkimus, hibridines dezinformacijos operacijas, kuriomis silpninamas pasitikėjimas institucijomis ir politikais ir rengiami nesantaiką kurstantys naratyvai. Tai vyksta prieš rinkimus, rinkimų metu jų bus daugiau, o po rinkimų gali pasitaikyti įvairių trukdžių. Turi būti vykdomi kovos su dezinformacija įstatymai. Nacionalinių ir europinių priemonių nepakaks. Reikia didelio finansavimo, kad būtų remiamas visos visuomenės požiūris į dezinformacijos ir jos skleidėjų demaskavimą, nes dezinformacija daro įtaką kasdieniam žmonių gyvenimui ir jų strateginiams sprendimams.

Šiuose rinkimuose ant kortos pastatytas demokratijos, laisvės ir saugumo likimas. Nepamirškime, kad kiekvienas balsas yra svarbus.

Danuta Hübner, Europos Parlamento narė (PL / EPP)

EESRK INFO RUBRIKA: AŠ BALSUOSIU, O JŲ? S?

Mūsų rubrikoje „Aš balsuosiu, o jūs?“ jums pristatome Vengrijos žurnalisto ir radijo stoties „Klubrádió“ vyriausiojo redaktoriaus **Mihály Hardy** straipsnį, kuriame jis mums pasakoja apie priešrinkiminę atmosferą Vengrijoje. „Klubrádió“ yra paskutinė didelė šalies nepriklausoma radijo stotis, kuri visą parą 7 dienas per savaitę transliuoja naujienas ir kurioje bendrai analizuojamos aktualijos ir kultūros naujienos. Vyriausybės už žiniasklaidą atsakinga institucija atėmė radijo stoties dažnį, tačiau „Klubrádió“ populiarumas ir sutelktinis finansavimas padėjo jai išgyventi sunkumus.

MIHÁLY HARDY: TRAPI LAISV?

„Freedom is just another word for nothing left to lose“ (Laisvė – tai tik kitas žodis, reiškiantis, kad nebeturi ko prarasti) – sakoma gerai žinomoje 1969 m. kantri stiliaus dainoje, kuriai žodžius parašė Kris Kristofferson ir kurią dainavo įvairūs atlikėjai – Janis Joplin, Kenny Rogers ir kiti. Tačiau ši dainos „Me and Bobby McGee“ eilutė turi mažai ką bendro su laisve šiandieninėje Europoje: jei nekovosime už savo laisvę, galime daug ką prarasti. Ypač Vengrijoje.

Prie gerų dalykų žmonės greitai pripranta. Jie nėra akimirkos nepagalvoja, kaip puiku, kad Europoje turime tokias laisves kaip judėjimo laisvė, spaudos laisvė, įsidarbinimo ar švietimo laisvė. Kitaip nei mes, kurie priklausome kūdikių bumui kartais. Gimiau šeštojo dešimtmečio pabaigoje, kai Vengrija vis dar buvo Varšuvos pakto šalis. Mano karta prisimena ilgą kelią į laisvę – nuo Berlyno sienos griuvimo iki 2004 m., kai Vengrija pagaliau tapo Europos Sąjungos, laisvų tautų šeimos, nare. Nuo komunizmo žlugimo prirėkė keturiolikos metų, kol mūsų šalis kartu su Čekija, Slovakija ir Lenkija galėjo prisijungti prie ES. Šiandien man atrodo, kad pastaruosius keturiolika metų Vengrija po truputį slysta atgal ir pradeda atsilikti: dešimtojo dešimtmečio pradžioje ji buvo pilietinių laisvių ir spaudos laisvės priešakyje, o šiandien šalyje klesti populizmas, autokratija ir konstitucinė diktatūra. Koks didelis kontrastas!

Vyriausybė Budapešte beveik atvirai paskelbė karą bendroms Europos vertybėms. Pagal jos logiką, „Bruselis“ yra priešas, o pati ES yra velnias. Tai tęsiasi jau beveik 14 metų ir rodo, kaip sunku paremti bet kokią proeuropietišką kampaniją tiek iš opozicijos (ar to, kas iš jos liko), tiek iš pilietinės visuomenės ir NVO

(taip pat iš to, kas iš jų liko) perspektyvos. Tačiau nesutinkame atsisakyti Europos vertybių vien dėl to, kad kai kurie Vengrijos politikai nusprendė šokti pagal labai toli, galbūt Kremliuje, pučiamą dūdelę.

Neseniai Vengrijoje atliktos apklausos rodo, kad 68–70 proc. rinkimų teisės amžiaus gyventojų ir toliau vertina su Europos Sąjunga ir bendromis Europos vertybėmis susijusius privalumus ir jais naudojasi. Tačiau kyla didelis klausimas, ar jie taip pat gausiai dalyvaus 2024 m. birželio 9 d. vykšančiuose Europos Parlamento rinkimuose. Vengrijoje šis balsavimas vyks tą pačią dieną kaip ir savivaldybių rinkimai, o kadangi šalyje didėja nepasitenkinimas, perspektyvos neblogos. Protestas prieš vyriausybės politiką taip pat reikš proeuropietišką balsavimą.

Mihály Hardy yra Vengrijos žurnalistas, „Klubrádió“ vyriausiasis redaktorius

EESRK NAUJIENOS

Būsima Europos bendrajai rinkai reikia naujos geopolitinės krypties

Atėjo laikas strategiškai persvarstyti ES bendrąją rinką. „Pasaulis nebėra toks pat, kaip prieš 30 metų – bendroji rinka turi prisitaikyti prie naujos tarptautinės aplinkos“, – 2024 m. kovo 20 d. EESRK plenarinės sesijos diskusijoje pareiškė buvęs Italijos

vyriausybės vadovas Enrico Letta.

Pristatydamas pagrindinę savo aukšto lygio ataskaitos dėl bendrosios rinkos ateities idėją, dabartinis Jacques Delors instituto pirmininkas **Enrico Letta** pabrėžė, kad būsima bendrajai rinkai reikia geopolitinės krypties ir kad reikia sutelkti dėmesį į Europos strateginį savarankiškumą ir ramsčius, pavyzdžiui, gynybą, telekomunikacijas, energetiką ir finansus.

„Dabartinė geopolitinė padėtis visiškai skiriasi nuo to, kas buvo prieš 30 metų. Šiandienos tikslas – apsvarstyti, kokį poveikį naujosios pasaulio aplinkybės daro bendrajai rinkai ir jos ateičiai. Turime laikytis naujo požiūrio ir įtraukti įvairius klausimus, pavyzdžiui, gynybą ir plėtrą“, – sakė jis.

EESRK pirmininkas **Oliver Röpk**e pabrėžė, kad bendrosios rinkos sėkmės negalima matuoti tik ekonominiu požiūriu, reikia atspindėti ir Europos piliečių viltis ir gerovę: „EESRK manome, kad bendroji rinka yra iš esmės susijusi su žmonėmis, o teisė judėti reiškia laisvę ir pasilikti.“

Enrico Letta atkreipė dėmesį į tai, kad bendroji rinka yra susijusi su žmonėmis ir skirta žmonėms. Ekonomikos konkurencingumą reikia derinti su socialine apsauga, o laisvė judėti ir laisvė pasilikti yra ta pati laisvė: „Protų nutekėjimas kai kuriose šalyse daro pražūtingą poveikį. Turime spręsti laisvės pasilikti ir

laisvės grįžti klausimą. Šiandien tai yra tik bilietas į vieną pusę, o tai daro poveikį konkurencingumui ir yra didelė problema Europoje.“ (mp)

Būsto krizė. EESRK ragina ES imtis veiksmų

Vis daugiau europiečių nerimauja dėl to, kad negali susirasti deramo ir įperkamo būsto. Todėl iškyla pavojus, kad teks gyventi netinkamuose namuose, patirti finansinių sunkumų, nesaugumą dėl gyvenamos vietos ar net benamystę. Tai, kad būstas neįperkamas, gali turėti įtakos žmonių sveikatai ir gerovei, lemti

nevienodas gyvenimo sąlygas ir perspektyvas, sveikatos priežiūros išlaidas, mažesnę našumą darbe ir žalą aplinkai.

Neseniai Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) Briuselyje surengtoje [konferencijoje](#) buvo aiškiai perspėta: būsto krizė Europoje gilėja ir turės nemažą šalutinį poveikį.

Remiantis neseniai atliktu EUROFOUND tyrimu, būsto krizė visų pirma daro poveikį jaunimui – jauni žmonės nebegali palikti savo šeimos namų. 2007–2019 m. amžiaus riba, nuo kurios bent 50 proc. ES gyventojų gyveno ne savo tėvų namuose, pakilo nuo 26 iki 28 metų. 2010–2019 m. Ispanijoje, Kroatijoje, Italijoje, Kipre, Belgijoje, Graikijoje ir Airijoje 25–34 metų amžiaus žmonių, gyvenančių su tėvais, skaičius išaugo labiausiai.

Daugelį metų EESRK stengėsi atkreipti dėmesį į būsto problemas visoje ES. 2020 m. Komitetas priėmė nuomonę „[Visuotinės galimybės gauti deramą, tvarų ir prieinamą būstą ilguoju laikotarpiu](#)“ – ją parengė Komiteto nariai **Raymond Hencks** ir **András Edelényi** ir ragino parengti Europos veiksmų planą būsto srityje.

Konferencijoje pateiktomis rekomendacijomis EESRK ketina suteikti politinį postūmį šiai diskusijai ir užtikrinti, kad ES būsto krizė būtų įtraukta į naujojo Europos Parlamento ir Komisijos 2024–2029 m. darbotvarkę. Europos Sąjunga turi sutelkti išteklius deramo ir įperkamo būsto trūkumo problemai spręsti. (mp)

Trys ES institucijos ragina Komisiją neatidėti Hidrologinio atsparumo iniciatyvos įgyvendinimą

Bendrai reaguodami į tai, kad Europos Komisija atidėjo Hidrologinio atsparumo iniciatyvą, Europos ekonomikos ir

socialinių reikalų komiteto (EESRK), Europos Parlamento (EP) grupės vandens klausimais ir Europos regionų komiteto (RK) atstovai nusiuntė atvirą laišką vykdomajam Komisijos pirmininkės pavaduotojui Marošui Šefčovičiui, kuriame Komisijos prašoma laikytis visapusiško požiūrio į vandenį ir pakartotas raginimas parengti ES mėlynąjį kursą.

Šiame laiške išreiškiamas bendras šių institucijų susirūpinimas dėl Hidrologinio atsparumo iniciatyvos atidėjimo, kurį jos laiko nerimą keliančiu ženklu dėl ES įsipareigojimo spręsti didėjančias su vandeniu susijusias Europos problemas. Šios trys institucijos atitinkamai atstovauja ES pilietinei visuomenei, piliečiams ir vietos valdžios institucijoms.

Jos siūlo laikytis kompleksinio ir bendradarbiavimu grindžiamo požiūrio, pagal kurį vandens aspektas integruojamas į visas politikos sritis, siekiant užtikrinti vienodas socialines galimybes, prieigą ūkininkams, pramonei ir infrastruktūrai, taip pat socialinius, ekonominius ir aplinkosauginius su vandeniu susijusius aspektus.

Šiuo pokyčiu siekiama neapsiriboti esamais fragmentiškais metodais, skatinant įgyvendinti atskirą – visapusiškesnę ir veiksmingesnę – vandens strategiją. Šiuo tarpinstituciniu raginimu Komisija skatinama tęsti darbą, susijusį su Hidrologinio atsparumo iniciatyva, ir užtikrinti, kad vanduo taptų vienu svarbiausių ES prioritetu per ateinančią kadenciją (2024–2029 m.).

Visas laiškas pateikiamas [čia](#).(gb)

[#Retosios ligos – tolesni veiksmai: Europos referencijos centrų tinklų integravimas į nacionalines sveikatos priežiūros sistemas](#)

2024 m. kovo 8 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) ir Europos Komisija Briuselyje surengė konferenciją „Retosios ligos ES: bendri veiksmai, kurie formuos

Europos referencijos centrų tinklų ateitį“ (projekto JARDIN įvadinis posėdis). Konferencijoje buvo paskelbta bendra retosioms ligoms skirta Europos iniciatyva, kuria bus siekiama integruoti Europos referencijos centrų tinklus į nacionalines sveikatos priežiūros sistemas, kovoje su retosiomis ligomis suvienijant ES institucijas, Europos šalis, pilietinės visuomenės organizacijas, pacientų asociacijas, mokslininkus, specialistus ir ligoninių vadovus.

ES sveikatos priežiūros sistemoms sunkiai sekasi teikti kokybišką ir ekonomiškai veiksmingą priežiūrą, kai reikia gydyti retąsias arba retai pasitaikančias sudėtingas ligas, kuriomis serga apie 30 milijonų europiečių. Todėl svarbu išnaudoti Europos referencijos centrų tinklų (ERCT) – virtualiųjų sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų tinklų visoje Europoje – potencialą, sudarant geresnes sąlygas diskutuoti apie sudėtingas ar retąsias ligas ir būkles, kurioms reikia labai specializuoto gydymo ir koncentruotų žinių bei išteklių.

Bendrųjų veiksmų planas JARDIN – tai projektas, kuriuo ERCT integruojami į nacionalines sveikatos priežiūros sistemas ir kuriuo siekiama užtikrinti jų tvarumą. Pagal šį projektą plėtojami nacionaliniai pacientų gydymo procesai, susieti su ERCT, steigiami nacionaliniai referencijos centrų tinklai, kurie atkartoja ERCT modelį ir juos papildo, bei kuriamos struktūros pacientams, kuriems dar nediagnozuota liga.

Projekte dalyvauja 27 ES valstybės narės, Norvegija ir Ukraina. Projektą koordinuoja Austrija ir jam trejų metų laikotarpiui skirtas 18,75 mln. EUR biudžetas (15 mln. EUR – iš ES ir 3,75 mln. EUR – iš valstybių narių). Tikėtini projekto JARDIN rezultatai, įskaitant konkrečių bandomųjų projektų rekomendacijas, gaires ir

EESRK pateikia pagrindines rekomendacijas dėl socialinės vienybės ir integracinio augimo Europoje

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) ES Tarybai pirmininkaujančios Belgijos prašymu paskelbė esmines rekomendacijas, kuriomis siekiama stiprinti socialinę sanglaudą, valdyti skolą ir teikti pirmenybę investicijoms į sveikatos priežiūrą ir užimtumą visoje Europoje. EESRK išreiškė susirūpinimą, kad dėl ribotų biudžetų gali sulėtėti pažanga kovojant su skurdu ir klimato kaita.

EESRK savo rekomendacijas pateikė nuomonėje [Ilgalaikio integracinio augimo skatinimas reformomis ir investicijomis](#), kuri buvo svarstyta ir priimta kovo mėn. plenarinėje sesijoje, dalyvaujant už darbo vietas ir socialines teises atsakingam Komisijos nariui **Nicolas Schmit** ir Belgijos pensijų ir socialinės integracijos ministrei **Karine Lalieux**.

Nuomonėje pabrėžiama, kad reikia suderinti esamas sistemas, pavyzdžiui, Europos semestrą ir Europos socialinių teisių ramstį. Aukšto lygio diskusijų dalyviai pabrėžė, kad reikia daryti pažangą kuriant socialinę Europą ir spręsti neatidėliotinus klausimus, pavyzdžiui, vyrų ir moterų pensijų skirtumo ir skaitmeninės įtraukties. Netrukus Belgijoje įvyksianti aukšto lygio konferencija dėl Europos socialinių teisių ramsčio rodo įsipareigojimą toliau įgyvendinti šią priemonę.

Komiteto pasiūlymuose pabrėžiamas veiksmingas finansinių išteklių naudojimas, socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose ir tai, kad svarbu užtikrinti teisingą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Pagrindinė pasiūlymų tema yra įtraukumas, kaip ir socialinių investicijų poveikio didinimas, kartu skatinant ekonominį stabilumą ir socialinę sanglaudą ES. (tk)

©UN Women

EESRK pirmą kartą atstovauja Europos pilietinei visuomenei JT Moterų padėties komisijoje

Kovo mėn. EESRK dalyvavo 68-ojoje Jungtinių Tautų Moterų padėties komisijos, pagrindinės tarptautinės ir tarpvyriausybės institucijos, kovojančios už lyčių lygybę, sesijoje, kuri įvyko Niujorke.

EESRK pirmą kartą dalyvavo didžiausiame JT metiniame moterų įgalėjimo renginyje, kuriame šiais metais daugiausia dėmesio skirta moterų skurdo panaikinimui. Suteikdamas galimybę Europos pilietinei visuomenei pasisakyti už lyčių lygybę EESRK įnešė indėlį į diskusijas parengdamas deklaraciją, kurioje išdėstyti dešimt veiksmų, skirtų moterų ekonominiam įgalėjimui ir socialinei apsaugai.

EESRK delegacijai vadovavo **pirmininkas Oliver Röpke**, kuris lyčių lygybę nurodė vienu svarbiausių savo darbo ir pirmininkavimo prioritetu. **Pirmininkas** sakė: „EESRK jau seniai remia ES ir pasaulinę politiką, kuria siekiama skatinti lyčių lygybę ir spręsti ekonominės ir socialinės nelygybės, kurią šiandien patiria moterys ir mergaitės, problemą. Tačiau tai pirmas kartas, kai, kalbėdami vieningu Europos pilietinės visuomenės balsu, imsime konkrečių veiksmų aukščiausiu įmanomu lygmeniu šioje bendroje pasaulinėje kovoje už lyčių lygybę. Skurdas nėra neutralus lyčių atžvilgiu, todėl ir mūsų atsakas į jį negali būti neutralus“.

EESRK deklaracijoje išvardyti veiksmai atspindi EESRK poziciją 68-osios Moterų padėties komisijos sesijos tema. Šių veiksmų tikslas – skatinti lyčių lygybę, kovoti su skurdu ir stiprinti institucijas atsižvelgiant į lyčių aspektą ir ES prioritetus. Visų pirma siekiama apsaugoti moteris nuo visų rūšių smurto, užtikrinti prieinamas sveikatos priežiūros paslaugas, sąžiningą moterų atstovavimą darbo rinkoje, moterų lyderystės skatinimą ir lygias galimybes pasitelkiant švietimą.

„Tikiuosi, kad po metų galėsiu pasakyti, jog EESRK dalyvavimas Jungtinių Tautų Moterų padėties komisijos veikloje leido geriau išgirsti šiuos reikalavimus. Galime ir turėtume būti kritiški. Privalome įsiklausyti į pilietinės visuomenės, suinteresuotųjų subjektų, nevyriausybinių organizacijų ir institucijų, siekiančių šio bendro tikslo – lygesnės Europos ir pasaulio – kritiką. Galime ir turėtume parodyti tolesnį kelią“, – pabrėžė pirmininkas O. Röpke. EESRK priklauso ES delegacijai, kuriai atstovavo ES Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė. Šalia Europos Parlamento EESRK dalyvavo stebėtojo teisėmis. Be pirmininko, EESRK delegaciją sudarė šie nariai: **Christa Schweng, Mariya Mincheva, Cinzia del Rio, Maria Nikolopoulou, Chiara Corazza** ir EESRK Lygybės grupės pirmininkė **Sif Holst**. (II)

[2024 m. ES ekologinių iniciatyvų apdovanojimai](#)

Skelbiamas kvietimas teikti paraiškas dėl 3-ųjų [ES ekologinių iniciatyvų apdovanojimų](#), kuris galioja iki 2024 m. gegužės 12 d.

ES ekologinių iniciatyvų apdovanojimais įvertinami įvairūs ekologinės vertės grandinės suinteresuotieji subjektai, kurie įgyvendino novatoriškus, tvarius ir įkvepiančius projektus, sukūrusius realios pridėtinės vertės ekologiškų maisto produktų gamybai ir vartojimui.

Apdovanojimų ceremoniją numatyta surengti 2024 m. rugsėjo 23 d., t. y. ES ekologiškų produktų dieną.

[Paraiškas pateikite internetu](#) nuo dabar iki **2024 m. gegužės 12 d.** 23:59:59 val. Vidurio Europos vasaros laiku.

[Švęskite Europą ir demokratiją!](#)

Aplankykite mus per EESRK atvirų durų dieną gegužės 4 d.!

Pasižymėkite savo kalendoriuje **2024 m. gegužės 4 d., šeštadienį** – per šią tarpinstitucinę ES atvirų durų dieną Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) atveria savo duris visiems. Švęsime Europos demokratiją ir daug

dėmesio skirsime birželio mėn. vyksiantiems Europos Parlamento rinkimams. Tai puiki galimybė sužinoti apie ES, pabendrauti su pilietine visuomene ir sužinoti, kaip Jūsų nuomonė ir balsas gali nulemti Europos ateitį.

Kodėl reikėtų apsilankyti EESRK per atvirų durų dieną?

- **Jacques Delors pastatas.** Apsilankykite Rue Belliard gatvėje esančiame spądingame EESRK pastate – tai organizuotos pilietinės visuomenės centras Europoje. Pamatykite, kaip darbdavių, darbuotojų, aplinkosaugininkų, vartotojų ir kitų sričių atstovai prisideda formuojant ES politiką.
- **Interaktyvus mokymasis.** Aktyviai diskutuokite su EESRK nariais Jūsų širdžiai artimomis temomis. Sužinokite, kaip socialinis dialogas formuoja ES teisės aktus ir kaip galite išreikšti savo nuomonę.
- **Pramogos ir mažiems, ir dideliems.** Smagiai praleiskite laiką su puikia gyva muzika, interaktyviais žaidimais, kuriais galite patikrinti savo žinias apie ES, ir pradžiuginkite vaikus piešimo ant veido pramoga. Namo grįžite su dovanėle atminčiai arba karikatūriniu portretu. Taip pat galėsite pasidaryti smagią nuotrauką fotoautomate prisiminimui apie šią dieną.
- **Išsamios diskusijos.** Savo akimis pamatykite, koks yra EESRK vaidmuo kuriant tvarų, klestinčią ir traukiant Europą visiems. Dalyvaukite greitose ir tikslinėse diskusijose su EESRK nariais konkrečiomis Jums svarbiomis temomis. Tai unikali galimybė gauti vertingą žvalgą tiesiogiai ten, kur kuriama Europos politika.
- **Pilietinės visuomenės galia.** Sužinokite, kaip EESRK stengiasi sumažinti atotrūką tarp piliečių ir ES. Pamatykite, kaip įvairių nuomonių derinys padeda siekti socialinio teisingumo, aplinkos apsaugos ir kitų tikslų – vardan stipresnės Europos Sąjungos.

Šventė ant dviejų ratų!

Gegužės 4 d. EESRK taip pat apsilankys dviratininkų grupė! Kai kurie iš šių atsidavusių EESRK narių ir kitų asmenų bus numynę dviračio pedalais 500 km nuo Prancūzijos iki Briuselio, kad supažindintų žmones su Europos Parlamento rinkimais. Prisijunkite prie mūsų, kad sutiktume juos, atvykstančius į EESRK, kartu sužinotume daugiau apie jų įkvėpiančią misiją, kelionę ir iššūkius kelyje.

Tai ne tik apsilankymas, bet ir patirtis

EESRK atvirų durų diena – tai Jūsų galimybė užmegzti ryšį su Europa, švęsti demokratiją ir atrasti pilietinės visuomenės galią. Nesvarbu, ar esate ES entuziastas, skeptikas, ar smalsus naujokas, rasime, ką jums pasiūlyti. Tyrinėkite, mokykitės ir dalyvaukite Europos demokratijos širdyje vykstančiame renginyje!

Prisijunkite ir gaukite daugiau informacijos

Iš anksto registruotis nereikia. Per ateinančias savaites pateiksime daugiau informacijos apie konkrečią veiklą ir įdomius momentus. Sekite mus socialiniuose tinkluose ir apsilankykite mūsų interneto svetainėje (www.eesc.europa.eu/openday), kur rasite naujausią informaciją.

Nepraleiskite šios unikalios galimybės asmeniškai susipažinti su ES! (cg)

#EuropeDay #UseYourVote

GRUPIŲ NAUJIENOS

Stefano Mallia: „Žalioji pertvarka turi būti vykdoma taip, kad būtų sudarytos sąlygos steigti įmones ir joms augti“

Ištrauka iš Suomijos įmonių federacijos „Yrittäjä“ žurnale paskelbto interviu su Darbdavių grupės pirmininku Stefano Mallia

Visai netrukus vyks Europos Parlamento rinkimai. Birželio mėn. ES valstybių narių piliečiai išsirinks savo atstovus į Europos Parlamentą, kuriems bus suteikti įgaliojimai ateinantiems penkeriems metams. EESRK Darbdavių grupės pirmininko **Stefano Mallia** paklausus, koks bus didžiausias iššūkis, su kuriuo per ateinančius penkerius metus susidurs Europos verslininkai, jis atsako nė nemirktelėjęs:

– žalioji pertvarka, – teigia jis.

Stefano Mallia manymu, pereinant prie aplinkos atžvilgiu tvaresnės ekonomikos ir augimo svarbu užtikrinti, kad įmonės galėtų klestėti.

Žalioji pertvarka turi būti vykdoma taip, kad būtų sudarytos sąlygos steigti įmones ir joms augti. Kai įmonėms gerai sekasi, gerai sekasi ir visai visuomenei. Įmonės kuria darbo vietas ir duoda mokestinių pajamų visuomenei.

Biurokratizmo mažinimas

Viena iš pagrindinių EESRK Darbdavių grupės užduočių pastaraisiais metais buvo padėti iš esmės sumažinti įmonėms tenkančią administracinę naštą. Stefano Mallia pažymėjo, kad svarbu, jog Komisija, be kita ko, suprastų, kad reikėtų panaikinti MVĮ taikomą pareigą teikti išsamias ataskaitas.

Rengiant naujus teisės aktus būtina atsižvelgti į įmonių konkurencingumą. Reikia pasirūpinti, kad įmonės galėtų augti.

Balsavimo Europos Parlamento rinkimuose svarba

Stefano Mallia pripažįsta, kad Europos Sąjunga susiduria su iššūkiais ir problemomis, tačiau mano, kad ES daug pasiekė.

Verslininkai turėtų balsuoti taip, kad Parlamente būtų žmonių, kuriems rūpi įmonės ir verslininkai. Nebalsuodami sprendimų priėmimo įgaliojimus atiduosite kitiems. Balsavimas Europos Parlamento rinkimuose taip pat gali užkirsti kelią ekstremistams įgyti galios.

Visą interviu galite skaityti čia: <https://www.yrittajat.fi/uutiset/eu-vaikuttaja-stefano-mallia-vihrea-siirtyma-toteutettava-niin-etta-samaan-aikaan-yrityksia-voidaan-perustaa-ja-ne-voivat-kasvaa/>

Energetikos bendrijos prieš vėją: be atstovavimo n draugystės ir gamybos

Parengė EESRK Darbuotojų grupė

Energetikos kooperatyvai ir bendrijos yra labai svarbūs siekiant sėkmingos žaliosios pertvarkos. Tačiau Komisija Europos vėjo energetikos veiksmų plane šioms iniciatyvoms nesuteikia deramos reikšmės ir, atrodo, neatsižvelgia į didėjančią

pasipriešinimą naujiems vėjo jėgainių parkams.

Spalio mėn. Europos Komisija pristatė Europos vėjo energetikos veiksmų planą, kuriuo siekiama perėjimą prie švarios energijos suderinti su pramonės konkurencingumu ir užtikrinti, kad vėjo energetika pratęstų Europos sėkmės istoriją.

Vėjo energija, iš kurios pagaminama daugiau nei trečdalis Europos atsinaujinančiosios elektros energijos ir daugiau nei 17 proc. visos pagamintos elektros energijos, yra pagrindinis būsimos neutralaus poveikio klimatui elektros energijos gamybos elementas.

Tačiau savo veiksmų plane Komisija, regis, neatsižvelgia į didėjančią pasipriešinimą naujų vėjo jėgainių parkų kūrimui, kuris pasireiškia įvairių grupių – nuo kraštovaizdžio gynėjų iki ekologų – protestais ir [NIMBY tipo \(angl. *Not In My Back Yard* – „tik ne mano kieme“\) reakcijomis](#).

Kooperatyvai ir bendrijos, skatinantys vietas, piliečių vadovaujamą procesą ir galintys tapti pagrindiniais energetikos pertvarkos dalyviais, [yra labai svarbūs siekiant įveikti šį pasipriešinimą](#) ir užtikrinti, kad pertvarkos teikiama nauda pasiektų kuo daugiau žmonių. Be to, jie taip pat tenka svarbus vaidmuo kuriant naują, labiau decentralizuotą elektros energijos gamybos sistemą iš atsinaujinančiųjų išteklių.

Tačiau Komisijos veiksmų plane dėmesys skiriamas tik didelėms įmonėms, o tai pakenks procesui, sumažins pritarimą ir sukels pavojų pertvarkai. Komisija turėtų persvarstyti savo veiksmų plano taikymo sritį ir įtraukti piliečių dalyvavimą į 7 ramstį.

Ji turėtų užtikrinti, kad viešųjų pirkimų procedūros nebūtų grindžiamos vien tik kainomis ir jose būtų atsižvelgiama į aplinkosaugos, darbuotojų sveikatos ir saugos aspektus, taip pat į kolektyvinių derybų klausimus, [kaip EESRK neseniai rekomendavo savo nuomonėje šia tema](#).

Konferencija „Profesin? parama ES m?lynajam kursui – 8-oji Europos laisv?j? profesij? diena“

EESRK Pilietinės visuomenės organizacijų grupė

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto laisvųjų profesijų kategorija 2024 m. gegužės 7 d. 10.30-16.00 val. Briuselyje surengs 8-ąją Europos laisvųjų profesijų dieną.

Prisijunkite prie diskusijos šių metų tema „**Profesinė parama ES mėlynajam kursui**“. Kartu su svarbiais politikos formuotojais iš Europos Komisijos, Europos Parlamento ir valstybių narių ieškosime būdų, kaip spręsti didėjančias su vandeniu susijusias problemas.

Vanduo yra gyvybiškai svarbus, tačiau vis labiau senkantis išteklis. Augant pasaulio gyventojų skaičiui, didėja ir vandens poreikis. Beveik du trečdaliai Europos piliečių mano, kad vandens kokybė ir (arba) kiekis jų šalyje yra rimta problema. Klimato kaita ir toliau darys poveikį vandens prieinamumui, kokybei ir kiekybei. Jei nebus imtasi veiksmų, vandens trūkumas ir nepriteklis gali paliesti vis didesnę pilietinės visuomenės dalį visame pasaulyje ir turėti didelį poveikį apsirūpinimo maistu saugumui, aplinkai, žmonių sveikatai, ekonominiam, socialiniam ir politiniam stabilumui.

Šioje konferencijoje, kuri savo aktualumu jau sudomino pirmaujančius Europos specialistus, aptarsime, koku būdu laisvosios profesijos gali padėti rasti novatoriškų sprendimų, kaip įgyvendinti ES mėlynąjį kursą ir sušvelninti su vandeniu susijusius iššūkius, kuriuos Europa ir pasaulis patirs ateinančiais metais ir dešimtmečiais.

Bus teikiamos sinchroninio vertimo paslaugos į anglų, vokiečių ir italų kalbas. Ši konferencija – viešas renginys. Dalyvauti konferencijoje galite asmeniškai arba nuotoliniu būdu. Abiem atvejais būtina išankstinė registracija.

Kviečiame registruotis iki 2024 m. gegužės 2 d. [specialiame registracijos puslapyje](#).

EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI

[Balsuokite 2024 m. biržel?! EESRK ragina europiečius balsuoti už vieningą ir demokratišką Europą?](#)

Kovo 20 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė [rezoliuciją](#), kurioje Europos piliečiai raginami pasinaudoti savo demokratine teise balsuoti ir ateiti prie balsadėžių per Europos Parlamento rinkimus, kurie sparčiai artėja.

„Išgyvenome sudėtingus laikus, tačiau niekas negali paneigti to, kad Europos Sąjunga savo valstybėms narėms ir piliečiams užtikrino taiką, demokratiją, ekonominę gerovę ir socialinę pažangą. Sąjungos dėka galime laisvai dirbti, mokytis ir užsiimti verslu visose ES šalyse“, – teigiama EESRK rezoliucijoje.

„Nacionalizmas, populizmas ir vienašališki valstybių sprendimai – ne išeitis. Sprendimas – partnerystė, bendradarbiavimas ir konvergencija“, – nurodė EESRK. Jis taip pat pabrėžė, kad nė viena ES šalis negali pati įveikti tokių problemų, kaip didėjanti infliacija, karai, migracija ar kritinė klimato padėtis.

Rezoliucija buvo priimta kovo mėn. EESRK plenarinėje sesijoje po diskusijos „2024 m. Europos Parlamento rinkimai iš pilietinės visuomenės perspektyvos“, kurioje dalyvavo Prancūzijos ir Bulgarijos pilietinės visuomenės veikėjai ir nacionalinių ekonomikos ir socialinių reikalų tarybų atstovai.

EESRK pareiškė ketinantis sutelkti savo tinklą, kurį sudaro ne mažiau kaip 90 mln. žmonių visoje ES, ir paskatinti Europos piliečius ateiti į rinkimus ir savo balsais nuspręsti, kas ateinančius penkerius metus jiems atstovaus Europos Parlamente.

EESRK pirmininkas Oliver Röpke plenarinėje sesijoje pasakė, kad organizacijos, kurioms priklauso EESRK nariai, turi gilią šaknis savo šalių pilietinėje visuomenėje. „Savo raginimu balsuoti galime ir turime pasiekti kiekvieną – tai mūsų moralinė pareiga“, – teigė jis.

EESRK taip pat [suvienijo jėgas su Europos Parlamentu](#) siekdamas padėti padidinti rinkėjų aktyvumą, kuris paprastai yra daug mažesnis nei per nacionalinius rinkimus, ypač kai kuriose valstybėse narėse.

EESRK pirmininkas pažymėjo, kad demokratija silpnėja visame pasaulyje ir kai kuriose valstybėse narėse, todėl 2024 m. rinkimai itin svarbūs.

„Šie rinkimai nėra stebuklinga išeitis, leisianti mums išspręsti problemas, išsklaidyti baimes ar sumažinti piliečių susirūpinimą, bet jie yra teisėta priemonė išreikšti savo pageidavimus, reikalauti geresnės ateities ir priversti politikus atsakyti už savo veiksmus“, – pabrėžė O. Röpke.

Kalbėdami plenarinėje sesijoje, trys rezoliucijos pranešėjai, EESRK nariai Christa Schweng, Cinzia del Rio ir Ioannis Vardakastanis, atstovaujantys atitinkamai EESRK darbdavių, darbuotojų ir pilietinės visuomenės organizacijų grupėms, vieningai paragino europiečius pasinaudoti savo balsais ir išrinkti atstovus, kurie remis vieningą, demokratinę, tvarią ir socialinę Europą.

Liepos mėnesį EESRK priims dar vieną rezoliuciją, kurioje bus išdėstyti pilietinės visuomenės reikalavimai naujai išrinktam Europos Parlamentui ir naujai Komisijai. (II)

[EESRK ir Europos Parlamentas susitar? glaudžiai bendradarbiauti prieš 2024 m. Europos Parlamento rinkimus](#)

Vasario 27 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) ir Europos Parlamento (EP) pirmininkai Oliver Röpke ir Roberta Metsola pasirašė susitarimo memorandumą dėl

bendradarbiavimo rengiantis Europos Parlamento rinkimus.

Šia partneryste siekiama stiprinti abiejų institucijų bendradarbiavimą skleidžiant žinias apie Europos Parlamento rinkimus, skatinant didesnę rinkėjų, ypač paprastai nebalsuojančiųjų ir pirmą kartą balsuojančiųjų, aktyvumą ir kovojant su manipuliacijomis informacija.

Be kitų priemonių, institucijos susitarė aktyviau bendradarbiauti informuojant apie rinkimus, koordinuoti renginių, pavyzdžiui, Atvirų durų dienos ar Pilietinės visuomenės savaitės, organizavimą ir dalytis informacija platformose „esamekartu.eu“ ir „Ką mano labai daro Europa“.

EESRK pirmininkas Oliver Ropkė pasakė: „Europos Parlamento rinkimai bus Europos demokratijos išbandymas. EESRK gali tapti platforma, padedančia pilietinei visuomenei apginti šią demokratiją. Džiaugiuosi šiandien su Europos Parlamentu pasirašytu susitarimo memorandumu, nes tai suteikia mums galimybę aktyviau dalyvauti rengiantis rinkimams ir bendrauti su rinkėjais, kad būtų padidintas rinkėjų aktyvumas. EESRK ir Europos Parlamentas yra partneriai ir sąjungininkai.“

Memorandume nustatytos konkrečios sritys, kuriose EESRK ir Europos Parlamento bendradarbiavimas turėtų būti tęsiamas ir stiprinamas rengiantis 2024 m. Europos Parlamento rinkimams. (kn/ll)

Klausimas ...

EESRK priėmė [rezoliuciją](#), kurioje ragina europiečius balsuoti Europos Parlamento rinkimuose. Trys rezoliucijos pranešėjai, EESRK nariai **Christa Schweng**, **Cinzia del Rio** ir **Ioannis Vardakastanis**, atstovaujantys atitinkamai Komiteto darbdavių, darbuotojų ir pilietinės visuomenės organizacijų grupėms, vieningai paragino europiečius pasinaudoti savo demokratine teise balsuoti ir išrinkti atstovus, kurie palaikys vieningą, demokratinę, tvarią ir socialinę Europą. Skiltyje „Klausimas...“ visų trijų pranešėjų pasiteiravome, kodėl šie rinkimai yra svarbūs ir kodėl birželio mėnesį visi turėtų ateiti prie balsadėžių.

Christa Schweng, buvusi EESRK pirmininkė ir EESRK Darbdavių grupės narė

Europos Parlamento rinkimuose europiečiai gali nuspręsti, kas ateinančius penkerius metus vadovaus Europos Sąjungai. Šį kartą rinkimai rengiami iš esmės besikeičiančiomis geopolitinėmis aplinkybėmis, prie ES slenksčio vykstant nepagrįstam Rusijos karui prieš Ukrainą. Dar ne taip seniai konfliktavusios šalys šiandien kuria naujus aljansus ir tampa priešiškos mūsų gyvenimo būdai. Visame pasaulyje pastebimas demokratijos regresas, todėl, švelniai tariant, demokratijos padėtis kelia nerimą. Menksta teisinė valstybė ir mažėja spaudos laisvė – ir tai tik du iš dažniausiai vartojamų rodiklių. Visoje Europoje daugėja išpuolių prieš liberaliąją demokratiją. Keliose valstybėse narėse nebepaisoma pagrindinių Europos vertybių, apribota erdvė pilietinei visuomenei ir suvaržyta žiniasklaidos laisvė.

Dezinformacija ir melagingos naujienos skaido mūsų visuomenę ir kursto nepasitikėjimą bei neapykantą.

ES grindžiama bendromis vertybėmis: demokratija, žmogaus teisių apsauga, saviraiškos laisvė, teisine valstybe, tolerancija, teisingumu, nediskriminavimu, lygybe, solidarumu ir demokratinio dalyvavimo. Šių vertybių niekada negalima laikyti savaime suprantamu dalyku – jas reikia nuolat stiprinti, ginti ir saugoti.

Europos Parlamento rinkimai suteikia galimybę parodyti, kad mums rūpi demokratija ir mūsų pagrindinės vertybės, europiečiai, ateitume balsuoti.

Cinzia del Rio, EESRK darbuotojų grupė

Kviečiame piliečius balsuoti už Europą, už Europos projektą, už labiau integruotą ir solidarią Europą. Europos Sąjunga grindžiama vertybėmis, principais, teisine valstybe, teisėmis ir dalyvavimu: tai yra nediskutuotini aspektai, nes jie yra mūsų demokratijos pagrindas ir esminiai ES integracinio ir tvaraus augimo modelio elementai. Todėl turime apsaugoti savo demokratinis pagrindus.

Šiandien Europai tenka spręsti naujus uždavinius:

- ieškoti sprendimų susiskaldžiusioje ir konfliktiškoje geopolitinėje aplinkoje, kurioje atsiranda nauji pasauliniai ekonominiai ir politiniai veiksniai bei konkurentai;
- remti trejų žaliųjų, skaitmeninių ir demografinių pertvarkų, taip pat technologinius pokyčius, inovacijas ir žmogų orientuoto dirbtinio intelekto plėtojimą, ir šiuos procesus traukti jaunimą;
- sukurti atnaujintą bendrą Europos pramonės politiką ir naujas bendras finansines priemones;
- užtikrinti socialines investicijas, kad būtų visapusiškai gyvendintas Europos socialinių teisių ramstis, gerinama socialinė sanglauda, kuriamos kokybiškos darbo vietos ir sprendžiamos skurdo, nelygybės ir socialinės atskirties problemos.

Nė viena Europos šalis negali šių uždavinių išspręsti viena. Raginame piliečius pasinaudoti savo balsavimo teise ir užtikrinti stipresnę Europos Sąjungos integraciją, kad būtų galima pasiekti ilgalaikę taiką ir palaikyti mūsų ekonominį ir socialinį modelį.

Ioannis Vardakastanis, EESRK Pilietinės visuomenės organizacijų grupės narys

Šį pavasarį vyksiantys Europos Parlamento rinkimai yra nepaprastai svarbūs mūsų Sąjungos ir viso žemyno ateičiai. Kyla pavojus ES esminėms vertybėms: mūsų vienybei, demokratijai, konkurencingumui, tvarumui ir socialiniam teisingumui. Labai svarbu, kad ES piliečiai pasinaudotų savo teise balsuoti, nes Parlamentas tiesiogiai formuoja rytojaus Europos Sąjungą.

ES simbolizuoja bendradarbiavimą ir galimybes, užtikrina taiką, demokratiją, įtraukumą ir gerovę. Tačiau piliečiai susiduria su sunkumais, kaip antai didėjančiomis pragyvenimo ir energijos išlaidomis, klimato kaita ir konfliktais, todėl didėja europiečių nesaugumo jausmas; šiems sunkumams įveikti reikia vieningų Europos masto sprendimų.

Nacionalizmas – ne išeitis. Turime bendradarbiauti, būti solidarūs ir aktyviai dalyvauti pilietiniame dialoge, kad galėtume spręsti šiuos klausimus ir išsaugoti savo demokratines vertybes. ES taip pat turi imtis lyderystės pasauliniu mastu ir skatinti taiką, daugiašališkumą ir aplinkos apsaugą. ES privalo pereiti prie skaitmeninės ir žaliosios ekonomikos. Įtraukumas – labai svarbus veiksnys. Visiems piliečiams turi būti suteikta galimybė dalyvauti kuriant mūsų bendrą ateitį. Mes, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nariai, esame pasirengę dirbti šių principų labui. Jūsų balsas yra lemiamas kuriant Sąjungos ateitį. Susivienykime už demokratinę, konkurencingą, tvarią ir socialinę ES. Jūsų balsas svarbus – atiduokite jį už šviesesnę Europos ateitį!

Rezoliucijos tekstą galima rasti specialiame EESRK tinklalapyje, skirtame [Europos Parlamento rinkimams](#).

Dezinformacija bus s?kminga, jei jos tikslin? auditorija bus silpna

Su Gruzijos ir Prancūzijos žurnalistu Régis Genté aptarėme klausimus, kurie kelia didžiausią susirūpinimą Europos Parlamento rinkimuose: kraštutinių dešiniųjų iškilimas, nemotyvuotų jaunųjų rinkėjų skaičiaus didėjimas ir dezinformacija. Buvusių sovietinių šalių politinis ekspertas Régis Genté yra pagrindinių žiniasklaidos priemonių „Radio France Internationale“, „France 24 TV“ ir „Le Figaro“ reporteris.

EESRK Info: Ar manote, kad kraštutinių dešiniųjų partijų iškilimas visoje Europoje turės įtakos Europos Parlamento rinkimų rezultatams?

Nesu joks ekspertas kraštutinių dešiniųjų Europoje klausimais, tačiau, sprendžiant iš šiuo metu mano šalyje (Prancūzijoje) atliekamų apklausų rezultatų, turiu pripažinti, kad kraštutinės dešinėsios jėgos pirmauja. Europos Parlamento rinkimai – tai politinė priemonė, kuria naudodamiesi Europos piliečiai gali išsakyti savo nuomonę arba perduoti žinią apie savo šalį savo politikams. Europos piliečiai pirmiausia galvoja apie politinę padėtį savo šalyje ir tik po to – apie padėtį Europoje. Taigi, kraštutinių dešiniųjų partijos tikriausiai turės įtakos šioms rinkimams, kurių kontekstą vis labiau sąlygoja suvereniteto priešprieša Europos integracijai.

Ar manote, kad jaunuoliai yra motyvuoti balsuoti Europos Parlamento rinkimuose?

Atsakysiu kaip paprastas pilietis, 22 metus gyvenantis buvusioje Tarybų sąjungos teritorijoje, ir kaip asmuo, dažnai bendraujantis su Europos jaunimu. Matau, kad jie neturi daug motyvacijos balsuoti. Tą patį pastebėjau Gruzijoje, kur gyvenu. Ten jaunimas yra politiškai angažuotas, bet jie nepalaiko vyriausybės ar opozicijoje esančių partijų. Jie nori dalyvauti politiniame savo šalies gyvenime, tačiau atsisako balsuoti, nes nė viena iš partijų ir jų vadovų iš tiesų jiems neatstovauja. Ši pozicija įdomi ir aš ją gerbiu, nes ji gali atverti duris kitokiai politikai, ne vien tik atstovaujamosios demokratijos srityje ir neapsiribojant partijomis. Tačiau

tuo tarpu politika paliekama politikams ir įvairioms politinėms jėgoms... be jaunimo.

Kokiu mastu rinkėjus artėjančiuose Europos Parlamento rinkimuose gali paveikti dezinformacija?

Dezinformacija bus sėkminga, jei jos taikinyms pažeidžiamas – šiuo atveju tai mes, europiečiai. Rusijos dezinformacija nekelia naujų problemų, ji naudojasi jau esamomis. Visi suprantame, kad šiuo metu mūsų visuomenė išgyvena gilią politinę ir moralinę krizę. Deja, tai reiškia, kad yra susidariusios palankios sąlygos veiksmingai dezinformacijai. Tačiau manau, kad dabar mes, kaip europiečiai ir pasaulio piliečiai, esame dar labiau išsilavinę ir turime daugiau patirties, kaip priimti naujienas socialiniuose tinkluose. Per pastaruosius dešimt metų daug išmokome. Šiek tiek geriau mokame atskirti naujienas socialinės žiniasklaidos platformose, nes žinome, kad jos yra pagrindinis manipuliavimo ir melagingų naujienų ringas. Neturėtume būti pernelyg pesimistiški, nes tai reikštų, kad jau tapome dezinformacijos aukomis. Visuomenė jau nebėra tokia naivi ir žmonės supranta, kad šalys ir kiti politiniai veikėjai gali naudotis socialiniais tinklais siekdami manipuluoti viešąja nuomone. Sakyčiau, kad socialiniuose tinkluose aktyviai dalyvauja tik nedidelė žmonių dalis; didžioji dauguma vidutinių gyventojų – išsilavinusių žmonių – savo nuomonės juose neišreiškia. Ir ši didelė gyventojų dalis aklaui netiki kiekviena socialiniuose tinkluose skelbiama kvailyste.

Redaktorės

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Numerų rengėjos

Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Simran Grewal (sg)
Thomas Kersten (tk)

Koordinatorės

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adresas

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

04/2024